

Livsglede

BLADET FOR AMPUTERTE/PROTESEBRUKERE 4/2014

Etter at norske Momentum og franske ADEPA møttes i Frankrike, ligger det an til norsk-fransk samarbeid mellom protesebrukere – og til samarbeid over flere landegrenser.

FELLESSKAP OVER LANDEGRENSER

SIDENE 3 OG 14-17

På lederplass skriver Nils-Odd Tønnevold:

"Tanken om en internasjonal sammenslutning mellom protesebrukerforeninger er født"

ottobock.

Quality for life

ProCarve Sport

– et unikt protesesystem spesielt laget for alpint og vannsport.

ProCarve Sport er et protesesystem med spesielle dempningsegenskaper utviklet for aktive protesebukere. Det består av et protesekne og en proteseankel/fot som kan brukes sammen eller hver for seg. Med andre ord passer protesen for både låramputerte, leggampuverte og kne-exampuverte brukere. Med ProCarve Sport kan du kjøre telemark, stå på ski, snowboard, vannski og wakeboard. Valget er ditt.

Gjør deg rede til en mer aktiv vinter enn noensinne.

MOMENTUMS ÆRESMEDLEM:
PRINSESSE MÄRTHA LOUISE

Livsglede 4/2014

Utgiver: MOMENTUM
Postboks 49 Skøyen 0212 Oslo.
Utkommer 4 ganger årlig.

Layout: Christine Wigaard
Trykk: Wisa Grafisk AS

REDAKSJONEN I LIVSGLEDE
Nils-Odd Tønnevoold
Ansvarlig redaktør
Legg- og lærprotesebuker
nils.tonnevoold@connectum.no
Tlf. 92 20 16 26

Flemming Dahl
Journalist
flemmdahl@hotmail.com
Tlf. 98 62 55 96

Hans H. Reinertsen
Fotograf
hasse8@mac.com
Tlf. 90 12 29 30

Internett:
www.momentum.nu

Annonser:
Kontakt Nils-Odd Tønnevoold
nils.tonnevoold@connectum.no
Tlf. 92 20 16 26

Forside:
Helge Klausen, (NorSea, stående til
venstre), Nils-Odd Tønnevoold
(Momentum-leder, til høyre) og Frédéric
Rauch (protesebuker og protesemaker,
sittende) var blant den håndfull nordmenn
og franskmenn som fant tonen under
møtevirksomhet i Frankrike i høst. Bildet
er fra stranden i La Baule, nær Nantes.
Foto: Hans Hekneby Reinertsen.

ISSN: 1891-3040

*"Det er bedre å tenne et lys
enn å forbanne mørket"*

LEDER

Fremgang, i Norge og internasjonalt

På lokalt initiativ og med et sterkt ønske om mer aktivitet har Midt-Norge nå fått sitt eget fylkeslag – Momentum Midt-Norge – bestående av medlemmer i Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag. Dermed har den manglende biten i Momentums norgeskart kommet på plass, og alle landets fylker og medlemmer som bor der har nå fått et lokalt tilbud om likepersontjeneste og sammenkomster og aktiviteter.

Det er veldig godt nytt for protesebrukere og pårørende i regionen, og vi ønsker Momentum Midt-Norge og det nye styret lykke til med oppgaven. Vi vil oppfordre medlemmer i Midt-Norge til å støtte lojalt opp om sine tillitsvalgte og selv tenke på om det er noe de kan gjøre for å gi noe tilbake.

*"Tanken om en internasjonal sammenslutning
mellom protesebrukerforeninger er født"*

Men det stopper ikke der. Denne høsten har Momentum gjort verdensborger av seg. I alle fall tatt det første steget. I oktober møtte vi den franske protesebrukerforeningen ADEPA i Nantes, og man fant tonen raskt. Behovet for å lære av hverandre og forenes for å takle felles utfordringer ble tydelig. Brukere må stå sammen og fremstå med én stemme for å få større gjennomslag.

Med dette som bakteppe ble lederne av ADEPA og Momentum enige om å se nærmere på muligheter for samarbeid og tenke ut hvordan vi kan hjelpe protesebrukere og protesebrukerorganisasjoner til å oppnå mer, og raskere, hva livskvalitet angår. Det som startet som en idé i Nantes, der vikingene herjet for drøyt tusen år siden, har blitt til en konkret tanke om å stå sammen på tvers av landegrenser. Tanken om en internasjonal sammenslutning mellom protesebrukerforeninger er født.

Jeg ønsker dere alle en riktig god jul!

Livsglad hilsen

Dr. Nils-Odd Tønnevoold
Styreleder

AV INNHOLDET:

En rask prat med Eva-Lisa Borgen	s 4	Momentum Midt-Norge er etablert	s 10-11
Lesertorget	s 6	Norsk-fransk møte i Nantes	s 14-17
En fransk handikapp-historie	s 8	To nye armer	s 18-19

Stimulans til å tenke nytt om kropper

Ulike mennesker har ulike kropper. Momentum fokuserer på dette med den vandrende fotoutstillingen Livsglede, mens forsker og skribent Jan Grue gjør det i en bok.

Boken bærer tittelen "Kroppsspråk" og undertittelen "Fremstillinger av funksjonshemming i kultur og samfunn". Den er utgitt på forlaget Gyldendal, som skriver:

"Den handler om hvordan vi tenker, skriver og forteller om kropper, og om hvordan det går et hovedskille mellom mennesker med kropper som klassifiseres som vanlige, og mennesker med kropper som klassifiseres som uvanlige."

I en anmeldelse av boken (i Speningsnytt nr. 2, juni 2014) skriver fysioterapeut Einar Hafsahl at "de kortvokste tilhørte sirkuset," der de skulle få publikum til å le, og at "James Bond-filmene er fulle av skurker i annerledes kropp."

Se dette som påminnelser om at det som i folks øyne er en "annerledes kropp", ikke behøver mangle en arm eller et bein.

En konklusjon fra Hafsahls side:

"Gjennom boken tvinges vi til å tenke over hvordan vi betrakter og tenker om funksjonshemming. Vi kan bli mer engasjert i de muligheter det er for samfunnsdeltakelse for de med funksjonsnedsettelse og således bidra til et mer inkluderende samfunn."

En bok av den typen som kan få en leser til å revurdere sine holdninger. Illustrasjon: Gyldendal.

En rask prat med... ...Eva-Lisa Borgen

I en rask telefonprat høres hun blid og positiv og aldeles oppegående ut, denne Eva-Lisa Borgen, hun som nylig ble valgt til nestleder i styret for nye Momentum Midt-Norge – og som like oppunder jul skal fylle 64.

Og så er hun vel da, nær sagt nødvendigvis, av den blide og positive typen, for hun har vært gjennom noen tøffe tak de seneste årene. Men aldeles oppegående er hun ikke i alle henseender, for hun har slitt med protesetilpasningen og sitter fortsatt i rullestol etter å være blitt låramputert for to-tre år siden.

Det var en åreforkalkning hun i årevis hadde slitt med som ganske brått førte til venstrebeinsamputasjonen. Den fant sted bare et par måneder etter at hennes storebror døde på operasjonsbordet da han, som følge av åreforkalkning, var i ferd med å bli låramputert på venstre side.

"Det ligger vel til enkelte familier," sier Eva-Lisa, som forteller at hun da broren døde, var uvitende om at hun selv snart skulle gjennom en låramputasjon.

Eva-Lisa er mor til to barn, har tre barnebarn, bor i Lysøysundet på Fosen nordvest for Trondheim, er utdannet stylist og drev egen butikk inntil hun noen år før amputasjonen ble uføret trygdet.

Ser du at du etter hvert kan komme ordentlig på fote med protesen, ut av rullestolen altså, og at du en dag kan bli aktiv som stylist igjen?

Ja, jeg ser fremover og håper at jeg kan komme til å gå ved hjelp av krykker. Å jobbe som stylist på heltid klarer jeg nok ikke, men jeg kan kanskje jobbe en del med rådgivning innenfor make-up og klær.

Kort tid før Eva-Lisa Borgen var gjennom låramputasjonen som tok fra henne venstrebeinet, døde hennes storebror under en så å si identisk operasjon. Foto: Hans Hekneby Reinertsen.

Du brukte ikke lang tid på å bli aktivt Momentum-medlem etter at du ble amputert; kan vi ta det som et slags bevis på at du faktisk er av denne sepositivt-på-tilværelsen-og-bruk-det-du-har-typen?

Ja, helt klart. Positivitet er veldig viktig, og at man ser fremover og tar i bruk de folka man har rundt seg. La meg få trekke frem Betania ved Trondheim, rehabiliteringen der er veldig positiv og nyttig med tanke på å komme videre.

Hva kan du med utgangspunkt i egne opplevelser gjøre for å gi nyamputerte et puff i god retning?

Jeg vil konsentrere meg om å få møte amputerte, få kontakt med dem via Momentum og Betania, for å få dem i prat og gi dem opplysninger for at de skal komme seg videre.

Élan protesefot,
Trygg og behagelig

Mikroprosessorstyrt
hydraulisk ankel for en
enklere hverdag.

VI FORHANDLER OGSÅ:

- ✓Proteser ✓Ortoser/skiner ✓Innleggsåler
- ✓Karbonføtter og knær ✓Kompresjonstrømper ✓Aktivortoser

Totalleverandør av
protesekomponenter.

Vi er distributør for:

Endolite:	Karbonføtter og proteseknær.
Uniprox:	Materialer, komponenter og tilbehør.
Medex:	Protesekomponenter.
PDI:	Komplett protesesystem.
Mica:	Karbonføtter.
Alps:	Linere.
Bauerfeind:	Ortoser.

Ortopro AS,
Hardangerveien 72, 5224 Nestun, NORGE.
Tlf.: +47 55 91 88 60 - Fax.: +47 55 91 88 69
E-post: post@ortopro.no

www.ortopro.no

Med kunden i fokus

Velkommen til starten på en ny hverdag!

Fjøsangerveien 215 (Krambua) 5073 Bergen - Tlf.: 55 27 11 00

**Atterås
Ortopediteknikk®**

Ortopediteknisk Institutt
www.atteraas.no

Gullmerket til Åge

Min samboer Åge Andresen (54) ble leggamputert etter en ulykke i Spania i juli i 2013 og har med styrke, motivasjon, kraft og vilje – og fantastisk samarbeid med fysioterapeuter (hurra for Ingvild på Fram og studentene på Høyskolen i Oslo) og proteseingeniøren sin, Mats på OCH – nådd mange mål satt for 2014.

Nina Svendsen har oversendt Lesertorget denne beretningen, ledsaget av fotos hun selv har tatt.

Ett mål var å forsøke å ta noen få poster i skogen i ulendt og bratt terreng – for å utfordre seg ekstra på gange med protesen. Og for at vi sammen kunne fortsette å utøve vår hobby med å være ute i skog, fjell og mark.

Det ble til alle 80 postene, og helt fullt turorienteringsklippekort hos www.skautravern.no / Kolbotn & Skimt orienteringsgruppe. En fantastisk bragd!! Ganske enkelt. Jeg er stolt og ærbødig over å kunne få dele denne seieren med min flotte samboer.

På ettårsdagen for ulykken i Spania ble en fjelltopp i Jotunheimen inntatt – og dette inngikk ikke i Skautraver'n-programmet.

Hva vi ser fra sidelinjen...

En rose i hverdagen til alle dere – Åge inkludert – som faller, reiser seg og så går videre på den stien som blir til en ny Hverdag.

Masse smerte, enormt mye slit, stå-på-vilje, medgang og motgang, masse jobb både i hodet og med kroppen – for å komme tilbake i egen hverdag.

Vi ser det ekstra godt – vi som står og sitter på sidelinjene, som pårørende,

En pust i bakken.

som familie og som venner – hva dere makter, presterer og leverer!

For det er ikke alltid enkelt. Det man trodde skulle være en smal sak, det som var så selvfølgelig før, det er nesten blitt umulig. Noen ting er rett og slett ikke oppnåelige lenger heller. Sånn er det, ganske enkelt.

Jeg heier på dere alle – høyt og uhemmet. For dere viser oss at mye er mulig, om enn på annen måte, med annen fart og med andre delmål.

Det er en tid for alt. Fort nok sakte. Og sakte fort nok. Med retning mot nye mål.

Klippetang, matpakke, termos

Turorientering er en fantastisk mulighet til å komme seg ut i skog og mark – enten det er med Skautraver'n i Kolbotn & Skimt orienteringsgruppe, som vi går i, eller med andre turorienteringsgrupper.

Å nå metallskiva i skogen med klippetanga på er en seier i seg selv! Å få belønning med matpakke og termos ved posten og enda flere klipp på postkortet er en flott motivasjon. Og når den i tillegg kombineres med målbar mestring og utvikling i håndtering av protese, i fysisk styrke og teknikk og

fremdrift, er gleden og lykkefølelsen stor.

Langt eller kort, fort eller sakte – det ønskes god tur videre!

(Åge Andresen ble omtalt i *Livsglede* nr. 1 2014 s. 17. Red.)

Åge ved en av de mange postene.

I farten.

Om å finne ny livsglede

I en alder av 55 år begynte jeg å kjøre snowboard. Den første turen var 10-20 meter lang. Jeg skrenset ned barnebakken, mens det var en instruktør som holdt meg i begge hendene. Så meldte jeg meg inn i Funkis Snowboard-klubb.

Denne refleksjonen omkring livsglede er oversendt Lesertorget av Helge Espen Viken, tidligere brannmann, fra Hauketo i Oslo. Han gjør oppmerksom på at den nylig kom på trykk i lokalavisen/menighetsbladet Kongeveien, som utgis av Hauketo-Prinsdal menighet.

På en samling på Hafjell ble jeg intervjuet av en journalist fra Lillehammer Byavis. Jeg fortalte om Funkis, og at folk som er med der har et handikap som vi mer eller mindre sliter med.

Jeg har bare amputert en legg etter en trafikkulykke, sa jeg, og jeg bruker en protese i stedet for den leggen som ikke er der lenger. Så spurte hun, denne journalisten, om snowboardkjøringen: «Hvorfor er dette viktig for deg?»

Det var ikke lett å forklare i en håndvendig. Jeg fortalt om de 17-18 operasjonene jeg hadde vært igjennom, og det halve året på sykehus. Jeg måtte tegne opp en tidslinje for å huske rekkefølgen på veien tilbake til livet.

Jeg fortalte også at jeg hadde gått Birken og Grenaderen og at jeg hadde vært i Chamonix og kjørt på ski, før ulykken. Det er godt å være med i Funkis og å bli akseptert for den man er og det man sliter med. Vi hjelper hverandre så godt vi kan.

Det ble en lang forklaring, og da jeg var ferdig, følte jeg at jeg ikke hadde lyktes. Dette handlet om motivasjon og trivsel, og om å gjøre noe sammen med andre. Journalistens spørsmål ble liggende og gnage i underbevisstheten min. I bildeteksten til artikkelen som kom på trykk, sto det: «Helge Viken har funnet ny livsglede gjennom snowboard.» Det var en god beskrivelse.

Men hvorfor dette var viktig for meg, det var vanskelig å forklare og å finne de rette ordene på. For meg var det innlysende. Men hvilke brikker var det som måtte på plass for å få denne livsgleden?

Jeg hadde også en drøm om å delta i NM i alpint, riktignok for brannfolk, men NM er NM. Jeg var usikker til det siste, jeg kom meg igjennom løypa, med et fall og uten å skade meg, og det var det som var målet. Da jeg tok heisen opp, må jeg innrømme at jeg gråt en gleden, jeg følte et øyeblikks glede og lykke. Det var kanskje dette det handlet om, livsglede og lykke?

Helge Espen Viken under alpin-NM for brannfolk, arrangert i Kongsberg 8. mars 2014. Foto: Thomas Ketil Stene-Johansen

Men hvordan skulle det forklares? Hvordan hadde jeg kommet dit?

Noe av svaret på journalistens spørsmål fant jeg i en artikkel som handlet om at lykkereisen går i sikksakk. I artikkelen sto det at man skulle sette seg mål, lage en handlingsplan, være fysisk aktiv, lære nye ting, ha gode relasjoner, gjøre gode gjerninger og være oppmerksom. Lykkereisen må kjøre sikksakk mellom engasjement og tilfredshet. Man kan ikke være på topp hele tiden, man må ned for å komme opp igjen. For meg hadde brikkene falt på plass av seg selv.

Journalisten hadde rett, jeg hadde funnet ny livsglede gjennom snowboard, og jeg hadde gått fra nybegynner til NM på et år. Nå gleder jeg meg til neste sesong.

Alt innen
ORTOPEDISKE
hjelpemidler

ORTOPEDITEKNIKK
er en totalleverandør av ortopediske løsninger. Dyktige medarbeidere på lokale klinikker, samhandling med brukerne og kompetanse på både moderne og tradisjonelle metoder gir våre brukere trygghet på at de beste løsningene velges.

www.ortopediteknikk.no
Ryensvingen 6, 0680 Oslo

ORTOPEDITEKNIKK

Oslo, Lillestrøm, Gran, Mo i Rana 23 03 56 00. Sandvika 67 80 50 50.
Horten 33 01 76 02. Tønsberg 33 01 76 00. Sandefjord 33 01 76 03. Stavern 33 01 76 04.
Sandnes 51 66 44 83. Stavanger 51 88 56 60. Sogndal 57 67 28 65. Førde 57 72 24 84.

En fransk handikapp-historie

Den franske presidenten Francois Hollandes eks-samboer Valérie Trierweiler regnet ikke sin far som handikappet, til tross at han manglet et bein ...

Hun forteller om dette i en bok som på sensommeren i år ble utgitt i Frankrike.

Hennes slik-jeg-ser-og-føler-det-pregede bok – *Merci pour le moment* (grovt oversatt: Takk for øyeblikket) – handler i det store og hele om noe helt annet enn faren og hans manglende bein, nemlig om det mangeårige forholdet mellom Valérie og Francois og om månedene etter at forholdet tok slutt – på dramatisk vis – i januar i år.

Forholdet tok raskt slutt da fransk sladrepresse avslørte at presidenten, pr. scooter og med hjelm på hodet, besøkte hva som var antatt å være en hemmelig elskerinne.

De få boklinjene som er viet hennes far, gir et bilde av en tyrann av et familieoverhode – og av en mann som i guttedagene, i 1944 og i en alder av 12, hadde mistet det ene beinet i en granatsprengning.

Trierweiler, journalist av yrke, forteller at hun og hennes søsken naturligvis alltid hadde sett farens trebein, men som hun skriver: "For oss var han ikke handikappet."

Hun poengterer at han selv ikke tålte en slik karakteristikk og at han uansett hadde en mer gloriøs betegnelse, nemlig krigsinvalid.

Faren døde i 1986, ifølge Trierweiler uten at hun noensinne hadde snakket med ham om det som skjedde med ham i 1944. Men hun viser til en avis-artikkel hun senere ble kjent med, og til hva den berettet:

En bilist hadde funnet tre unge gutter i veikanten, den ene av dem var død, de to andre skadet. Hennes far var den ene av dem, han var bevisstløs.

"Han etterlot seg uten tvil sin livsglede i den veigrøften. Dagen da jeg leste artikkelen, bare en kortnyhet, forsto jeg hva som hadde vært min fars drama. Og jeg gråt for meg selv mens jeg tenkte på det han hadde gjennomgått."

Men i det store og hele dreier altså Trierweilers bok seg om noe annet. Den gir kort sagt ikke noe pent bilde av personen Francois Hollande. Hvordan forfatterinnen står seg på å ha sendt boken ut i markedet – rent bortsett hun kan ha tjent gode slanter på det store salget av den – kan det tenkes å finnes delte meninger om blant leserne.

f.

Francois Hollande, Frankrikes president og eks-samboer med Valérie Trierweiler. Foto: Remi Jouan/Wikimedia Commons.

Valérie Trierweiler har i bokform fortalt om sitt forhold til Francois Hollande, og så har hun i farten nevnt at hennes far manglet et bein. Foto: Jackolan1/Wikimedia Commons.

Fra skoletiden husker forfatterinnen en venninne som sa at "hvis jeg hadde en far som din, ville jeg ha grått hele tiden." Om sin reaksjon på dette, skriver hun: "Jeg forsto det ikke. Jeg forsøkte ikke hvorfor jeg burde ha grått."

TOV AS

Trøndelag Ortopediske Verksted AS
St. Olavs Hospital, 7006 TRONDHEIM

Ditt behov - vår utfordring

Les mer om vår virksomhet på
www.tov.no

SERVICE MED ORTOPEDISKE OG TEKNISKE HJELPEMIDLER

Produkter

- Ben- og armproteser
- Ben- og armortoser; støtteskiner
- Korsetter
- Ortopediske spesialsko
- Innleggsåler og fotsenger
- Varmehjelpemidler for kuldeintoleranse
- Kompresjonshjelpemidler for brannskadet hud
- Sitteskall

Tjenester

- Vurdering av behov
- Måltaking og avstøpning
- Produksjon
- Trening og opplæring
- Justeringer og reparasjoner
- Etterkontroll og oppfølging
- Forskning og utvikling

RAIZE YOUR EXPECTATIONS

Real Technology - Real People

Har du opplevd at din protese fot ikke gir deg det du ønsker?

Nå finnes det en løsning. Raize, vår mikroprocessorstyrte hydrauliske protese fot gjør et bekymringsfritt hverdagsliv mulig. Gjennom unike funksjoner tilpasser foten seg til underlaget og ganghastigheten din. Ved et enkelt tastetrykk på den medfølgende fjernkontrollen eller på din smartphone endrer du raskt hælhøyden, justerer den hydrauliske motstanden eller låser den for bilkjøring.

Raize your expectations!

FILLAUER EUROPE
CENTRI

Momentum Midt-Norges styre, fra venstre: Arnfinn Hellan, Tor H. Aalberg (leder), Eva-Lisa Borgen (nestleder), Steffen Hanslien, Anita Hegre Hellan og Kenneth Buaas Aas. Ronny Strandbø var ikke tilstede da bilde ble tatt.

Da også Midt-Norge kom på kartet

Fotoreportasje: Hans Hekneby Reinertsen

Det skjedde i den siste week-enden i november – dette at også Midt-Norge, som den siste store flekken i landet, ble skikkelig og ordentlig og formelt plassert på norgeskartet.

Det skjedde ved at fylkeslaget Momentum Midt-Norge ble stiftet, for samtidig å få et styre. Det nye laget dekker fylkene Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag samt Møre og Romsdal.

Mye på handlingsplanen

Det valgte styret ledes av Tor H. Aalberg, som etter hvert har lang erfaring fra Momentum. Møter, diverse arrangementer, likepersonsarbeid og medlemspleie – disse er blant stikkordene for hva Aalberg har satt på handlingsplanen.

Nestleder i styret er en dame, Eva-Lisa Borgen, med forholdsvis kort fartstid i Momentum, men med en klart uttrykt vilje til å gjøre sitt for at det nye fylkeslaget skal fremstå som handlekraftig (mer om Eva-Lisa på side 4).

Momentum-sjefen selv, Nils-Odd Tønnevold, var nær sagt naturligvis blant de tilstedeværende – og blant de første til å gratulere det nye fylkeslaget med dets tilblivelse.

En inspirerende svenske

Momentum-weekenden, avholdt i et hotell på Trondheim-flyplassen Værnes, bød dessuten på informasjon om gåskole for amputerte ved Betania Malvik, erfaringsutveksling blant protesebrukere og pårørende, gode juletidspregede

Christoffer Lindhe – en definitivt inspirerende mann.

Mye latter da Olav Hansen (ikke på bilde) fortalte historier i kjent stil.

God mat, som alltid...

måltider, mulighet for å besiktige protesenyheter og ikke minst et inspirasjonsforedrag levert av en ung svenske ved navn Christoffer Lindhe.

Han er en mann som vet hva det vil si å ikke ha begge armer og begge bein i behold, og som også vet at det likevel går an å få til noe her i verden. Han har utviklet en helt ny protesefot som bærer hans eget navn - Lindhe Extend. Christoffer har egne nettsider, og som han der skriver:

"Sommaren 2006 var jag med om en tågolycka i Varberg. Jag var 17 år och blev överkörd av ett godståg och förlorade båda mina ben och en arm."

På nettsidene forteller han også at han to år senere var på svømme-startpallen under Paralympics i Beijing.

Og så videre, etcetera ... Christoffers foredrag var et definitivt programhøydepunkt den weekenden da Momentum Midt-Norge ble til.

Tor H. Aalberg, den nye fylkeslagslederen, var blant dem som alt sett under ett ga weekenden full score, da han i etterkant takket for en "fantastisk helg på Værnes."

Engasjerte samtaler over middagsbordet.

Stående hyllest til adm. sekretær Liv Karin Søstuen for hennes arbeid i Momentum.

Inspirert av brukere
Inspirert av brukere
Inspirert av brukere
Inspirert av brukere
brukere

Ny generasjon ytterkosmetikk

Ekstrem beskyttelse for ekstrem bruk

Høy motstand mot rift, slitasje og punktering

Servicevennlig og Slitesterk

En protese for alle aktiviteter

Uten skum under

Tåler vann

Forbedrer funksjon av vakuumprotese

AQUALEG Hybrid Cover

Aqualeg kan tilpasses på en eksisterende protese (elementene må være kompatible), eller som et nytt ben laget med utvalgte komponenter. Aqualeg har flere viktige funksjoner. Den virker som en beskyttelse for protesen - Aqualeg er utrolig sterk mot oppskraping og rivskader på selve overflaten, og forhindrer sand og jord å komme i kontakt med protesedelene. Den virker også perfekt for svømmeprotoser da den ikke synker eller flyter - den er nøytral i vannet. Aqualeg kan også brukes sammen med vanntette kneledd og vannbestandige deler slik at en protese kan gjøre alt. Overtrekket (Aqualeg) har et kosmetisk fint utseende og beskytter kneleddets mikroprosessorer og hydraulikk mot overoppheting. Dette er viktig på ekstra varme sommerdager - spesielt i direkte solskinn. Aqualeg-kosmetikk forhindrer luftlekkasje i vakuumprotese ved at sleeveen kan festes direkte på protesehylsen og Aqualeg-kosmetikken kan rulles på over sleeveen (fremfor å feste sleeveen på protese-kosmetikken som gjør at det slipper inn luft og vakuumpump fungerer sub-optimalt)

Besøk gjerne vår webside: www.nor-sea.no

For informasjon og bestilling kontakt hsklausen@msn.com

Norsea Prosthetics & Orthotics er Norsk representant for Aqualeg

NORSEA
PROSTHETICS & ORTHOTICS

Universell utforming på heltid ...

Universell utforming – som skal gjøre samfunnet tilgjengelig for funksjonshemmede på linje med andre – er i økende grad en del av hverdagen i det moderne samfunn, og nå har Norge ifølge det regjeringsdrevne nettstedet Universell utforming fått sin **første professor med universell utforming som arbeidsområde**. Professorens navn er **Tom Vavik**, og han er ansatt ved **Arkitektur- og designhøyskolen (AHO)** i Oslo. Statsråd **Solveig Horne** i Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet er blant dem som har gratulert Vavik og AHO med utnevnelsen. "Godt utformet design bidrar til økt inkludering i arbeidsliv og samfunnsliv," sa Horne ved den anledning.

Tom Vavik – en ganske spesiell professor. Foto: AHO.

www.och.no

OCH
OCH ortopedi AS

Å være et helt menneske, er å føle seg som et

Bevegelseshemming skal ikke stå i veien for livskvalitet.

OCH ortopedi har siden 1846 vært en ledende aktør i utvikling av ortopediske hjelpemidler. Vi er stolte over å være ISO-sertifisert. For deg som pasient innebærer dette at vi kan tilby spesialtilpassede hjelpemidler av høyeste kvalitet og standard.

Oslo og Akershus
23 28 82 00

Møre og Romsdal
70 14 50 40

Østfold
69 30 17 70

Oppland
61 24 73 30

Telemark
35 56 15 50

Ortopedisk Service

Servicen omfatter vurdering, måltaging, tilpassing og kontroll av ortopediske hjelpemidler som fotsenger, løpsinnlegg, såler, sko, proteser, støtteskiner, korsetter m.m.

**Timebestilling:
32 83 04 15**

Drammen
Ortopediske
Institutt AS

ROSENKRANTZGATEN 17, 3018 DRAMMEN - T: 32 83 04 15

Spar penger

- få rabatt på overnatting og møterom

Ta kontakt med hotellet du ønsker å benytte eller direkte med oppført kontaktperson - oppgi avtalekoden.

God tilgjengelighet til hotellene er ett av FFOs mål med avtalene.

Mer informasjon

Les mer om hotellavtalene på - www.ffa.no/hotellavtaler

Rabattene gjelder både private opphold og Momentum-arrangementer.

Hotell

Hvordan bestille?

Choice Hotels - tlf 22 34 42 00
Kontaktperson: Karen Fischer
Telefon: 93 00 16 02 eller e-post: karen.fischer@choice.no
(avtalekode CH14660)

Scandic Hotels - tlf 23 15 50 00
Kontaktperson: Mads Eliassen
Telefon: 90 50 19 11 eller e-post: mads.eliassen@scandichotels.com
(avtalekode D000004481).

Thon Hotels - tlf 815 52 400
Kontaktperson: Line Raaen
Telefon: 92 69 77 56 eller e-post: line.raaen@thonhotels.no
(avtalekode FFO).

De fant tonen, her på en restaurant-lekter. Fra venstre: Raymond Martin d'Araza (ADEPA), Nils-Odd Tønnevold (Momentum-styreleder), Frédéric Rauch (kontaktperson bak det norsk-franske møtet), Philippe Louzeau (ADEPA-president) og Daniel Gachignard d'Arradon (ADEPA).

Protesebrukere, forén dere...

Et samarbeid for å fremme felles interesser – et samarbeid mellom protesebrukere i Norge og Frankrike, kanskje også på tvers av flere landegrenser ... Ideen bearbejdes etter et norsk-fransk møte i den vestfranske kystbyen Nantes i høst.

Nils-Odd Tønnevold (tekst)
Hans Hekneby Reinertsen (foto)

I egenskap av Momentum-leider traff jeg Philippe Louzeau, min motpol i den franske protesebrugerforeningen ADEPA – Association de Défense et d'Étude des Personnes Amputées.

Jeg kan litt fransk, og godt hjulpet av protesebruker og protesekosmetikk-produzent Frédéric Rauch (se egen artikkel om ham i dette reisebrevet) fikk jeg presentert hva Momentum gjør og står for, og Philippe gjorde ditto for ADEPA.

Vi fant raskt tonen, og det ble tydelig at de fleste utfordringene var like:

Likepersonsarbeid, sammenkomster og

Norsk-franske samtaler både her og der – her i en av Nantes' vakreste og eldste restauranter.

aktiviteter, organisasjonsoppbygging og økonomi, tilgang til gode proteser og i tillegg kommunikasjon er kjerneområdene for både ADEPA og Momentum.

Philippe var fascinert av brosjyrematerialet til Momentum med sitt livsglade uttrykk, og han lurte på om det kunne gjøres tilgjengelig på fransk. Jeg på min side var imponert over måten ADEPA har tatt i bruk sosiale medier på nettet, med mye interaksjon mellom medlemmer.

Gitt at det er mye å lære av hverandre som foreninger og at protesebrukere i større grad trenger å ta et ansvar for å orientere seg om hva som finnes og for å få til en best mulig fungerende protese for seg og sitt behov – i en verden som i økende grad domineres av få aktører som tenderer til å fokusere på produkter fremfor tilpasning, og på salg av sine egne produkter fremfor andres, hvilket hindrer fritt valg og innovasjon – ble vi enige om at man bør finne en måte å skape en samlet brukerstemme på tvers av landegrenser.

Under møtet i Nantes ble det konkludert at samarbeid på tvers av landegrensene bør innledes, og ideen om å danne en internasjonal sammenslutning av protesebrukerforeninger, for å bli hørt og i større grad utgjøre én røst, ble unnfanget.

Nils-Odd Tønnevold blir møtt i Nantes, etter en togtur fra Paris, av kontaktmann Frédéric Rauch.

Restaurant-lekteren i Nantes ligger sentralt i byen.

En mekanisk elefant, som med turister på ryggen beveger seg omkring på et gammelt verftsområde i Nantes. Elefanten er laget til minne om den verdenskjente forfatteren Jules Verne, som er født i byen. Nils-Odd Tønnevold, Frédéric Rauch og Philippe Louzeau besøkte området.

Innovasjon drevet av

Nils-Odd Tønnevold (tekst)
Hans Hekneby Reinertsen (foto)

Under vårt besøk i Frankrike oppdaget vi, fotograf Hasse og jeg, at franske Frédéric Rauch ikke tar et nei for et nei.

Som femåring måtte han amputere det ene beinet på låret som følge av medfødt misdannelse, han har brukt protese "bestandig" og vet ikke om noe annet. Både foreldre og søsken var aktive og sportsinteresserte, og dermed har han blitt dratt med på tur og på ski siden han var liten.

Tidlig ergret han seg over at han ikke kunne gjøre som de andre når det ble varmt om sommeren i Frankrike – ta seg en forfriskende dukkert. Han pleide å finne på en unnskyldning for at han ikke hadde lyst.

Jus, økonomi, journalistikk

Frédéric studerte jus og økonomi, han likte studiene og fagene. Jus og økonomi berører alt og er anvendelig i mange sammenhenger, mener han.

Ved siden av studiene skrev han artikler og reportasjer som freelance-journalist. Etter hvert tok dette såpass stor plass at han etter eksamen klarte å overtale et reisemagasin om at de trengte en journalist som kunne språk og kunne dekke reiser utenfor Frankrike. Den pågående unge mannen fikk det som han ville. Allerede da hadde han overtalende evner og en vilje av stål.

Industri og nytenkning

Etter hvert fikk Frédéric jobb i bilbransjen, nærmere bestemt i en stor industribedrift som produserte deler til Renault. Under lunsjen en dag spurte han sine kolleger hva de visste om proteser. Ingenting, ble det svart, men ettersom de fleste var ingeniører og interessert i teknikk, var de nysgjerrige og ville lære. Frédéric på sin side ville vite om de kunne hjelpe ham med å finne en god løsning på hva som skulle

Frédéric Rauch på hjemmebane, Nils-Odd Tønnevold på besøk.

til for at hans protese tålte vann og kunne brukes i basseng, i dusjen, på stranden, til å svømme med, i det hele tatt til å gjøre alt han ønsket. Ikke ha noen begrensninger.

Hans ingeniørkollegaer så på problemstillingen med helt friske øyne og kom med forslag som førte til at Frédéric i

2007 laget en prototype på en protese som tålte vann.

Prototypen var en katastrofe, men han gav ikke opp. Han startet firmaet Aqualég - som er navnet han har gitt kosmetikken han har utviklet - og kontaktet myndighetene, fremla sitt prosjekt og fikk økonomisk støtte fra

frustrasjon

det offentlige for å utvikle oppfinnelsen. Etter hvert fikk han også private investorer til å gå inn på eiersiden.

Designkriterier

Frédéric ønsket seg en protese med deler og kosmetikk som tålte vann, slik at han kunne klare seg meg én protese og slippe å ha en egen badeprotese. Videre skulle den se bra ut og ha en pen fasong som matchet hans friske bein så det ble symmetri. Og den skulle tåle en støyt, være ripebestandig, varig og slitesterk og i tillegg være servicevennlig slik at han kunne være i aktivitet, ikke på verksted med protesen til reparasjon mer enn nødvendig.

Franskmenn, amerikanere, nordmenn, dansker, tyskere og australiere er noen av dem som har oppdaget fordelene ved Aqualég. Den beskytter protesedelene og bidrar til et mer aktivt liv. Det har etter hvert vist seg at leggprotese med vakuum fungerer bedre med å bruke Aqualég-kosmetikk enn vanlig kosmetikk, fordi det er mulig å feste sleeveen over kneet direkte på protesehylsen og trekke Aqualég-kosmetikken over. Dermed slipper man luftlekkasje, som er et utbredt problem i vakuumproteser.

Slik har mottagelsen vært blant brukere at Frédéric på rekordtid har bygget opp en solid – og ved et par an-

ledninger prisvinnende – bedrift. Siden etableringen i 2009 har Aqualég vokst og har nå åtte ansatte i Frankrike og to i USA. Bedriften har en eksportandel på 80 prosent, og den har inngått en strategisk allianse med flyprodusenten Airbus som teknologipartner. I 2014 er det solgt 300 Aqualég. Det forventes dobling i 2015.

Det var et spennende, lærerikt og interessant å lære Aqualég nærmere å kjenne i Nantes, det sier fotograf Hasse og jeg i kor.

En inspirerende protesemaker

Nils-Odd Tønnevoold (tekst)
Hans Hekneby Reinertsen (foto)

Ortopediingeniør Sylvio Bagnarosa er noe for seg selv. Født i Italia og med et smittende engasjement, forteller han om at en protese først og fremst dreier seg om passform, passform og passform.

Han snakker selvsagt om protesehylsen, denne sjarmerende italieneren som prater på inn- og utpust om hvordan man lytter til brukeren og tar nøye mål for at protesen skal bli riktig. Og om at yrkesstolthet, tuftet på god utdanning og praksis kombinert med en genuin interesse for mennesker og deres velvære, er en forutsetning for å lage gode proteser.

Etter mange år i Paris, tok han med seg sin kone og deres fem barn til Nantes og etablerte sitt eget proteseverksted. Hans renommé er slik at ikke bare reiser brukere fra alle deler av Frankrike til Sylvio for å få til-

Han har et godt renommé, så kunder kommer til ham fra nært og fjernt.

passet protese, men helt fra Australia, Hongkong, USA og andre fjerne og nære deler av verden reiser brukere i samme ærend.

Det er sagt at han tar mye på egen kappe, utover hva han får dekket i betaling fra det offentlige eller forsikringsselskap, for at brukeren

skal få en best mulig protese. Ofte subsidierer han amputerte, for han unner dem det beste.

Det kunne jo vært meg, sier han leende med et stort smil. Vi er alle medmennesker, og det er vår plikt å gjøre vårt aller beste. Det skylder vi våre medmennesker.

To nye armer, langvarig rehab i vente

Han mistet begge armer og begge bein i amputasjoner i 2011 – og så fikk han to armer igjen, gjennom en dobbelttransplantasjon i oktober i år.

Den ikke aldeles dagligdagse dobbelttransplantasjonen fant sted ved Brigham and Women's Hospital, som er tilknyttet Harvard University i Cambridge, Massachusetts.

I en reportasje skrevet av Alvin Powell på HARVARDgazette, universitetets offisielle nettsted, fremkommer det at Will Lautzenheiser ble arm- og beinløs da legene ved hjelp av amputasjoner satset på å redde mannens liv etter at han var blitt angrepet av en aggressiv bakterieinfeksjon.

Anonym donorfamilie

De transplanterte armene kommer, via New England Organ Bank, fra en familie som ønsker å være anonym, men som har ønsket Lautzenheiser lykke til.

Under en pressekonferanse i slutten av november var Lautzenheiser i stand til så vidt å bevege sin nye venstrearm.

”Sånn er det så langt, men jeg hadde jo ingenting. Jeg kan bevege albuen min. Det er forbløffende,” sa han.

Will Lautzenheiser viser frem de nye armene under en pressekonferanse i november. Han er flankert av to av de medisinske ekspertene bak dobbelttransplantasjonen, Simon Talbot (t.v.) og Matthew Carty. Foto: Kris Snibbe/Harvard Staff Photographer.

Noen uker tidligere hadde han ingen venstre albue, og hans høyrearm strakk seg bare til kort nedenfor albuen.

Erfarent hospital

Et team på 35 personer, inklusive 13 kirurger, arbeidet i ni timer for å utstyre Lautzenheiser med hans nye armer.

 Ortopedisenter as

Kvalitet-Mestring-Livsglede

ØSTO Ortopedisenter AS

Gartnervegen 10 | 2312 Ottestad | Tlf.nr: 62573900 | E-post: post@osto.no | www.osto.no

Hospitalet hadde tidligere gjennomført to arm-dobbeltransplantasjoner, og erfaringer fra disse bidro ifølge kirurgene til at den tredje i rekken ble meget godt gjennomført.

Ifølge medisinske eksperter kan det ta halvannet år før Lautzenheiser for alvor får følelsene i armene på plass – og opptil noen år før han for alvor blir i stand til å bevege armene.

Rehabilitering skal ligge an til å bli en vesentlig del av hans tilværelse i fremtiden, og han skal innta anti-avvisningsmedikamenter for å forhindre hans immunsystem fra å oppfatte de

nye armene som fremmedlegemer og dermed angripe dem.

Ekspertisen omkring Lautzenheiser poengterte at forskning er i gang med tanke på å redusere behovet for anti-avvisningsmedikamenter i tilfeller som dette, idet slike medikamenter kan medføre at pasienter blir utsatt for infeksjoner og for kreft.

Kanskje nye bein også ...

Lautzenheiser er fortsatt beinløs, men hverken han selv eller kirurgene har utelukket muligheten for en beintransplantasjon, vel å merke på lang sikt.

At en beintransplantasjon fremstår som ganske fjern, har sammenheng med at det å få nye bein vil kreve mye armstyrke under rehabiliteringen, ifølge ekspertisen.

Og Lautzenheiser selv - som tidligere har en tidligere har undervist i film ved Boston University - påpekte at han inntil videre vil være opptatt nok som det er med den pågående arm-rehabiliteringen.

Hamar Ortopediske AS har gleden av å kunne tilby individuelt tilpassede proteser i moderne materialer.

Vi ønsker våre nye ansatte medarbeidere velkommen!

Jon Terje Myklebust, offentlig godkjent ortopediingeniør, 12 års erfaring innen ortopediske hjelpemidler.

Daniel Eldøen, Ortopeditekniker med høy kunnskap og erfaring innen karbon/pre preg materialer.

Besøksadresse: Torggt. 1, 2317 Hamar • Telefon: 62 51 19 50 • E-post: post@hamar-ortopediske.no

Rehabilitering av benamputerte på Fram helserehab

Kort ventetid

Døgn eller dag

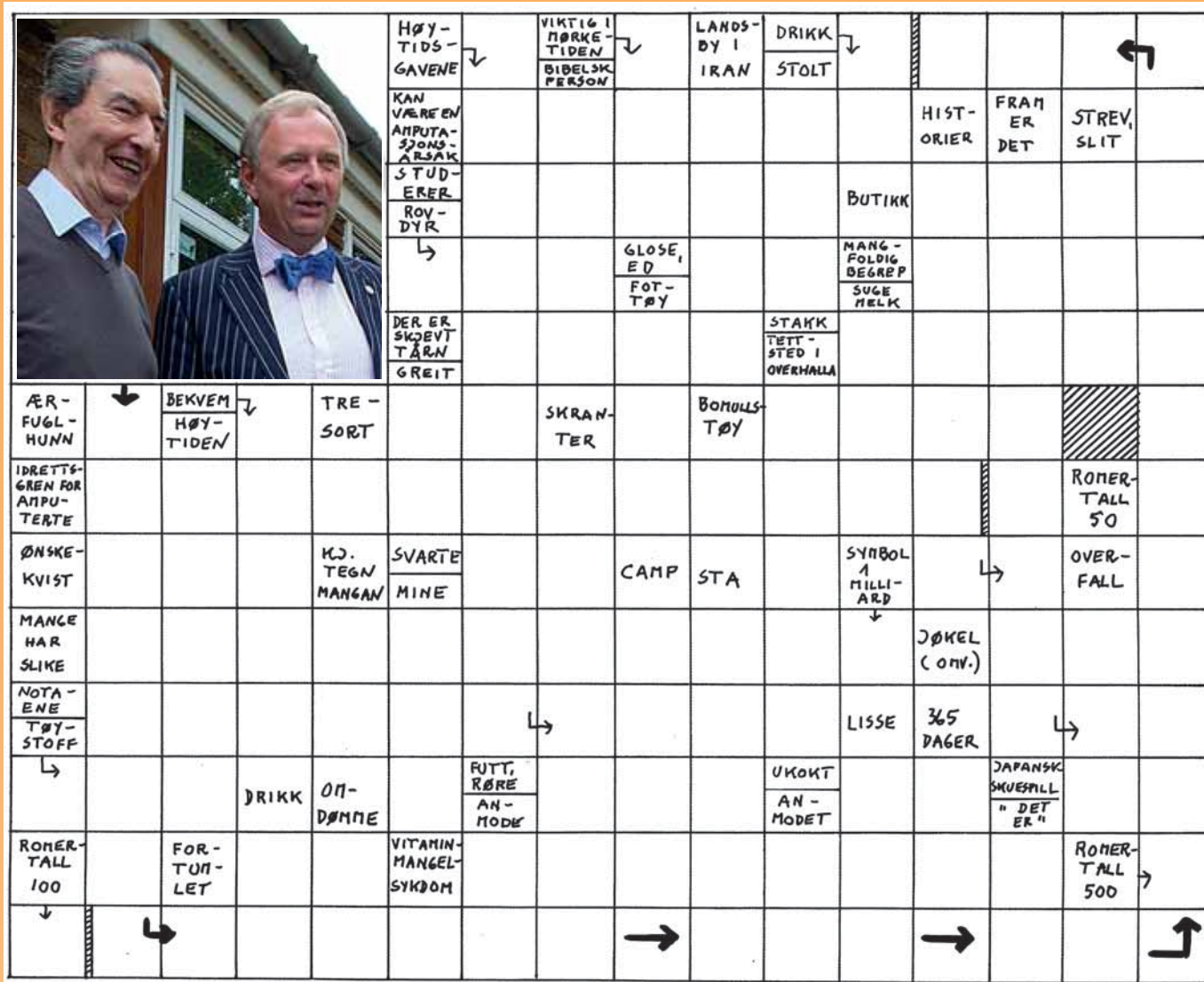
Gåskole

Fram helserehab tilbyr individuell behandling, gruppetrening, aktiviteter, undervisning, samtaler og veiledning. Våre tilbud tilrettelegges for den enkelte.

Kontakt tlf. 67 15 29 28 (kl. 9–14) Henvising sendes fra din fastlege, manuell terapeut, kiropraktor eller sykehuslege.

Fram helserehab
Rykkinnveien 100
1349 Rykkinn
www.framhelse.no

Finner du kryssord-løsningen?

Send den inn - og vinn Momentum-krus eller t-skjorte.

Tre vinnere trekkes ut blant dem som sender inn riktig løsning. Navn på vinnerne offentliggjøres i neste utgave av Livsglede.

Send løsningen til:

Kryssordløsning,
Momentum,
Pb 69 Skøyen
0212 Oslo

Løsning
kryssord
nummer 3 - 2014

Kryssord-produzent:
Rolf Bangseid

WillowWood ALPHA® SmartTemp

Kjøler deg på sommeren
Varmer deg på vinteren

Uansett klima hjelper
SmartTemp lineren deg
å holde en komfortabel
temperatur på stumpen.

Alpha SmartTemp lineren
inneholder varmeregulerende
teknologi som holder stumpens
hudtemperatur på et komfortabelt
nivå. Det blir hverken for kaldt
eller for varmt.

Release April 2014

Gjennom å regulere varmen
utsettes forekomsten av svette og
du holder deg tørr.

Kliniske studier har påvist en
betydelig økning av komfort i
hylsen og minsket hudirritasjon
forårsaket av svette.

Passer for alle aktivitetsnivå

Tilgjengelige typer for både legg-
og låramputerte.

Ønsker du å prøve? Kontakt din
ortopediingeniør

Spania for alle ...

Spania tiltrekker seg millionvis av turister, til fordel for spanske arbeidsplasser og landets økonomi. Blant turistene er mange med bevegelseshemninger og andre funksjonshemninger, og Spania regnes da også blant de land i verden som på ulike måter legger til rette for at også disse skal kunne oppleve museer, monumenter, naturanlegg og andre attraksjoner som tilgjengelige. Illustrasjonsfoto: Turespana.

- et datterselskap av Oslo universitetssykehus HF

*Vår oppgave
er å gjøre dine
utfordringer mindre*

Bilde: Elena Garm, Studio E

Sophies Minde Ortopedi AS

Besøksadr: Trondheimsvn. 235, bygg 79 · Postadr: Postboks 493 Økern, 0512 Oslo · Tlf: 22 04 53 60 · E-post: post@sophiesminde.no · Hjemmeside: www.sophiesminde.no

 teknomed as
ortopediteknisk senter

For deg som protesebruker
gjør vi en forskjell – det er ditt valg.

*beste funksjon og livskvalitet
for den enkelte*

Sandefjord:
Linglemveien 65
3225 Sandefjord

Porsgrunn:
Storgata 118
3921 Porsgrunn

Telefon: 33 45 45 33
e-post: info@teknomed.no
www.teknomed.no

En alvorlig ment gågate

Trondheim har i førjulstiden fått en ny gågate, en gågate der det er lagt vekt på tilgjengelighet også for andre enn de spreke i samfunnet.

Om den fornyede Thomas Angells gate skriver det regjeringsdrevne nettstedet Universell utforming:

”Den nye gaten er nå helt fri for trappetrinn, og det finnes heller ingen terskler av noen slag”

Videre:

”Et nytt snøsmelteanlegg er bygd, slik at ingen skal kunne skli og skade seg. Benker er også tilgjengelige for dem som trenger å sette seg ned, eller bare ønsker å se på bylivet.”

Ifølge nettstedet har Trondheim kommune tatt den såkalte Miljøpakken i bruk for å få gaten til å bli som den er – et godt eksempel, vil noen mene, på universell utforming.

Miljøpakken er et statlig og kommunalt prosjekt i Trondheimsområdet. Det skal bidra til reduksjon av klimagassutslipp og samtidig gjøre byen mer tilgjengelig.

Knut Fagerbakke, varaordfører, åpner den nye gågaten. Foto: Trondheim kommune.

Gi noe tilbake - støtt Momentum

I Norge er det i dag ca. 5000 personer som mangler arm og/eller bein som følge av dysmeli, sykdom eller ulykke. Ved å støtte vårt arbeid økonomisk hjelper du oss å hjelpe flere amputerte og pårørende.

Hvorfor bør du støtte Momentum?

– du støtter en god sak og får skattefradrag fordi Momentum er godkjent som støtteberettiget organisasjon.

Slik gjør du:

Overfør din gave til Momentums konto 9235.17.01406 og oppgi ”Gave” og ditt personnummer under ”Beløpet gjelder” og oppgi ditt navn og adresse. Resten går av seg selv. For øvrig har det offentlige bestemt følgende for at fradragsrett skal gjelde: Samlet gave må være minst kr 500 i løpet av inntektsåret per giver. Maksimalt fradragsberettiget beløp per giver er kr 12.000 per år (du kan gi mer enn dette, men vil kun få skattefradrag for de første 12.000).

Har du spørsmål? – kontakt

Momentums administrasjonssekretær Liv Karin Søstuen, tlf 4000 4360, info@momentum.nu

Vi trenger din hjelp!

– ring Søstuen, tlf. 4000 4360 eller send e-post til info@momentum.nu, så sender vi deg et lite hefte som beskriver hvordan du går frem.

Momentum driver et omfattende landsdekkende arbeid for å gjøre hverdagen til amputerte og pårørende bedre.

Blant de mange oppgavene er besøkstjeneste/likepersontjeneste ved sykehus og opptreningssenter, store og små sammenkomster, kurs og opplæring av frivillige og tillitsvalgte, lobbyvirksomhet overfor politikere for å oppnå bedre kår, spredning av livsglede og fjerning av barrierer gjennom visning av utstillingen Livsglede, utgivelse av medlemsbladet Livsglede, drift av organisasjon nasjonalt og i fylkene.

Foto: Dag Thorenfeldt

FRI UTFOLDELSE er vår spesialitet

Norsk Teknisk Ortopedi tenker framover. Vi vil være i forkant av kroppens utvikling og skal være klare den dagen nye behov melder seg. Målet er at unge brukere skal vokse og utvikle seg med sine armproteser. Med stadig bedre teknikk og fokus på hver enkelts personlige behov ønsker vi å gjøre hverdagen best mulig for unge brukere.

Vi vet mulighetene og har løsningene som gir en god funksjon

I SAMARBEID MED ORTOCARE®

Norsk Teknisk Ortopedi AS

Vikaveien 17 - P.b. 10 - 2312 Ottestad

Tlf: 62 57 44 44 - nto@ortonor.no

www.ortonor.no

Vi leverer alle typer ortopediske hjelpemidler!

- Våre fagfolk hjelper deg til et mer aktivt liv

Ring oss!

tlf 75 50 74 20

eller se

ortocare-nordland.no

Medlem av Ortocarekjeden

Gidsken Jakobsens vei 32, Bodo

BUSKERUD TEKNISK ORTOPEDI

Buskerud Teknisk Ortopedi AS
PB 3568 - 3007 Drammen

- hjelpemidler som gjør hverdagen enklere!

- Fotsenger/løpsinnlegg og spesialsko
- Ortoser og korsett
- Protoser

Besøksadresse: Ingeniør Rybergsgate 114

Tlf.: 32 80 93 93

E-post: post@bto.no

Web: www.bto.no

New Motion Foot MX

Real Technology - Real People

MOTION FOOT MX

Vår Motion Foot MX er en forbedret utgave av vår tidligere modell Motion Foot. Med sin hydrauliske ankel, naturlige bevegelsesutslag og den nye multiaksiale fotplaten tilpasser foten seg automatisk til ujevnt terreng, bakker, ulike hælhøyder og gjør at man kan sitte med full fotkontakt mot underlaget. Motion Foot MX har individuelt justerbar motstand for plantar- og dorsalfleksjon, manuell lås for f. eks. bilkjørning og skifte av sko og har et totalt bevegelsesutslag på 50 grader.

- Multiaxial fotplate med 'split toe' for utmerket inversion/eversion
- Unik kraftoverføring gjennom hele steget
- Ny hældesign for økt vertikal støtdemping

For mer informasjon besøk: www.centri.se/feet/motion-foot

FILLAUER EUROPE
CENTRI

Momentum landet rundt

Vi er til for deg og dine. Ta kontakt!

Momentum Øst

Østfold, Oslo og Akershus
Leder:
Steinar B. Hansen
steinar@regnskapsnett.no
T: 91 38 22 21

Likepersonkontakt:
Geir Bornkessel
geir.bornkessel@gmail.com
T: 97 15 58 78

Momentum Innlandet

Oppland og Hedmark
Leder:
Erik Haugen
erik@928.no
T: 90 04 23 79

Likepersonkontakt:
Rune Søstuen
runesostuen@yahoo.no
T: 95 96 52 42

Momentum Sør-Øst

Vestfold, Buskerud og Telemark
Leder:
Hans Emil Møller-Hansen
h-moelle@online.no
T: 90 18 38 10

Likepersonkontakt:
Hanne Thorsen
hanne.thorsen@telefast.no
T: 97 19 61 05

Momentum Sør

Aust-Agder og Vest-Agder
Leder:
Øyvind Strømme
oestroe@hotmail.com
T: 46 44 12 00

Likepersonkontakt:
Terje Tobias Finnsådal
ttfinsaadal@marnardal.com
T: 91 59 54 66

Momentum Vest

Hordaland, Rogaland og
Sogn og Fjordane
Leder:
Anniken Jahnsen Kvaal
jahnsenkvaal@hotmail.com
T: 95 80 58 42

Likepersonkontakt Hordaland:
Marit Havre Nilssen
hmarit@frisurf.no
T: 92 03 06 16

Likepersonkontakt Rogaland:
Mona Høvik
mo-hoevi@online.no
T: 99 03 05 07

Likepersonkontakt Sogn
og Fjordane:
Finn Atle Leirpoll
fin-atle@online.no
T: 95 19 50 75

Momentum Midt-Norge

Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag,
og Møre og Romsdal
Leder:
Tor Aalberg
toraal@hotmail.com
T: 46 63 06 42

Likepersonkontakt Møre
og Romsdal:
Ronny Strandbø
rs@tussa.com
T: 90 79 92 78

Momentum Nord

Nordland, Troms og Finnmark
Leder:
Jan-Henry Søberg
jan_henry48@hotmail.com
T: 91 32 65 70

Likepersonkontakt Nordland:
Per Meby
per@meby.no
T: 93 41 33 88

Likepersonkontakt Troms:
Håkon Gebhardt
haakongebhardt@gmail.com
T: 41 64 03 50

Likepersonkontakt Finnmark:
Jill Helen Nilsen
jillhnilsen@hotmail.com
T: 91 39 57 95

SPORTSKONTAKT:

Kjartan Haugen, T: 90 57 86 15
kjartan@haugen.org

PÅRØRENDEKONTAKTER:

Momentum Øst

Turid S. Bornkessel, T: 99 24 67 12
tusle@hotmail.com

Momentum Innlandet

Liv Karin Søstuen, T: 47 02 10 94
livkarins@yahoo.no

Momentum Sør-Øst

Karin Møller-Hansen, T: 95 70 48 90
k.moller@online.no

Momentum Sør

Magne Nodeland, T: 47 89 84 54
mnod@online.no

Momentum Vest

Hordaland
Marit Havre Nilssen, T: 920 30 616
hmarit@frisurf.no

Sogn og Fjordane
Sigrunn Leirpoll, T: 48 10 56 13
sigrunn-leir@hotmail.com

Rogaland
Erla Einarsdottir, T: 90 79 25 09
erla.einarsdottir@momentum.nu

Momentum Nord

Bente Gebhart, T: 41 64 03 50
b-gebhar@online.no

Bli likeperson - gi noe tilbake

Husker du ...

- Alle de spørsmålene du hadde?
- Alle utfordringene du trodde var uoverkommelige?
- At du lurte på hvor du kunne få ordnet med det ene og det andre?
- Følelsen av å være den eneste som har det akkurat slik?

Du kan nå få en nyamputert til å se at det meste ordner seg og at livet er godt.

Å møte deg kan inspirere og motivere en nyamputert til å se mulighetene fremfor begrensningene.

Enten du er amputert eller pårørende til en som er det, vil vi gjerne ha kontakt med deg.

Ta kontakt nå
Tlf 4000 4360 eller info@momentum.nu

Søkelys på utilgjengelige transportmidler

De kollektive transportmidlene i Oslo er ikke tilgjengelige for alle, mener mange, og en dem er hovedstadspolitikeren Marianne Borgen.

Under et debattmøte i november om hovedstadens kollektivtransport tok Borgen (SV) til orde for markering på kartet av tilgjengelige holdeplasser – i den hensikt å illustrere at det langt fra er nok av dem.

En slik markering kan fungere som en gapestokk for manglende satsning, poengterte Borgen ifølge Handikapnytt, som utgis av Norges Handikapforbund (NHF), som arrangerte møtet i Sagene samfunnshus.

Borgen leder samferdsels- og miljøkomiteen i Oslo bystyre og tilhører opposisjonen i den borgerlig styrte byen.

Guri Melby (V), byråd for miljø og samferdsel, tok åpenbart poenget og ville ikke avvise ideen om markering på kartet.

Tilgjengelig trikk, buss, T-bane? Det har å gjøre med mye – inklusive trappepenn eller ikke, og avstand mellom plattform og vogn – som gjør det enkelt eller ikke for bevegelseshemmede, barnevogntrillere og andre å benytte slike transportmidler.

Marianne Borgen (t. h.) i Oslo bystyre leverte et budskap som åpenbart var ment ikke minst for byråd Guri Melby (t. v.). Foto: Ivar Kvistum/Handikapnytt.

La alle barna leke ...

En ny lekeplass, laget for å bli brukt også av funksjonshemmede barn, ble i høst åpnet på en fra før av prisbelønnet rasteplass i Sverige. Tallbackens rasteplass ligger langs E12 nord for Vännäs. Om lekeplassen sier prosjektleder Anneli Lindberg: "Alle barn skal kunne leke med hverandre uten å støte på hindre. Tenk selv hvordan det er å sitte i en rullestol og se sine søsken eller venner leke med hverandre uten selv å kunne være med." Fotos: Trafikverket. (Gjengitt med tillatelse fra tidsskriftet Samferdsel.)

MOMENTUM
FORENINGEN FOR ARM- OG BENPROTESEBRUKERE

Hovedstyret i Momentum

DR. NILS-ODD TØNNEVOLD
Styreleder
nils.tonnevold@connectum.no
T: 92 20 16 26

KJETIL BRAGSTAD
Nestleder/IT-ansvarlig
k-brag@online.no
T: 48 60 19 74

GEIR ARNE HAGELAND
Styremedlem/økonomiansvarlig
gah@funkibator.no
T: 90 97 26 82

HANS EMIL MØLLER-HANSEN
Styremedlem/likepersonkoordinator
h-moelle@online.no
T: 90 18 38 10

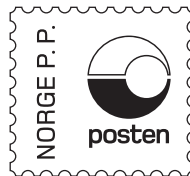
KRISTIN HOLTER-SØRENSEN
Styremedlem
kriholtesor@hotmail.com
T: 99 71 97 56

MARIT HAVRE NILSSEN
Varamedlem
hnmorit@frisurf.no
T: 92 03 06 16

ARNE WILBERG
Varamedlem
awilberg@bbnett.no
T: 41 52 40 80

Momentum
T: 40 00 43 60
info@momentum.nu

LIV KARIN SØSTUEN
Adm. sekretær
info@momentum.nu
T: 47 02 10 94

Returadresse:
Momentum
pb. 49 Skøyen
0212 Oslo

GÅ UBEKYMRET

HVOR DU VIL. NÅR DU VIL.

For første gang i verdenshistorien tilbyr Össur transfemoralt amputerte en fullt integrert proteseløsning med Bionic Technology – SYMBIONIC® LEG.

Benytter du deg av spesielle teknikker for å overvinne trapper, hellinger og ujevnt terreng? Eller unngår du slike områder helt?

Med SYMBIONIC LEG kan du gå ubekymret *hvor* du vil, *når* du vil og i tillegg på en energibesparende, behagelig og selvsikker måte. Protesens evne til å oppfatte og reagere – hurtigere enn deg selv – på om du er i ferd med å snuble er ytterligere en virkelig verdifull egenskap.

SYMBIONIC LEG består av et protesekneledd og en protesefot som begge hver for seg er programmert med en kunstig intelligens slik at den på best mulig måte forstår og reagerer på hvordan nettopp *du* vil gå. Knees og fotens unike evne til samarbeid gjør at funksjonen blir "1 + 1 = 3".

Vil du vite mer om SYMBIONIC LEG? Kontakt Össur Nordic, tlf. 2261 5770 eller tlf. +46 18 18 22 00, eller gå inn på www.ossur.se/protes.

Hans van Dongen

"Jeg er svært fornøyd med min SYMBIONIC LEG.
– Selvtilliten min har økt enormt."

Get the free mobile app at <http://gettag.mobi>

SYMBIONIC® LEG

www.ossur.se/protes

Life Without Limitations®